

OBRES DE CONSTRUCCIÓ

MESURES I RECOMANACIONS ENFRONT DE CORONAVIRUS

20 de març de 2020

1. Antecedents

Tal com estableix el Reial decret 463/2020 l'Organització Mundial de la Salut va elevar el passat 11 de març de 2020 la situació d'emergència de salut pública ocasionada pel COVID-19 a pandèmia internacional. La rapidesa en l'evolució dels fets, a escala nacional i internacional, requereix l'adopció de mesures immediates i eficaces per a fer front a aquesta conjuntura. Les circumstàncies extraordinàries que concorren constitueixen, sens dubte, una crisi sanitària sense precedents i d'enorme magnitud tant pel molt elevat nombre de ciutadans afectats com per l'extraordinari risc per als seus drets.

Els coronavirus són una àmplia família de virus que normalment afecten només els animals. El nou coronavirus s'ha denominat SARSCoV-2 i s'ha referit a la malaltia que causa com COVID-19.

El COVID-19 és un virus respiratori i, amb el nivell de coneixements actuals, es propaga amb facilitat mitjançant el contacte amb persones infectades (amb símptomes clínics i/ o en període d'incubació). La transmissió es produeix per contacte estret amb les secrecions respiratòries (microgotetes) que es generen amb la tos o l'esternut d'una persona infectada. Aquestes secrecions podrien infectar a una altra persona si entraves en contacte amb el seu nas, els seus ulls o la seua boca i que també poden contaminar les mans, via les quals, es poden així mateix contaminar altres superfícies (per exemple certs elements de l'interior d'un vehicle).

2. Objecte

L'objecte d'aquest document és informar el col·lectiu de professionals de les empreses de construcció de la Comunitat Valenciana així com establir i detallar mesures específiques d'actuació per a mitigar els efectes davant la possible afectació del SARS-CoV-2 (COVID-19).

És necessari adaptar els procediments de treball a les necessitats i recomanacions d'autoprotecció que imposa la situació epidemiològica actual del COVID-19 (*) per a la protecció dels treballadors i evitar la propagació del coronavirus.

NOTA. Aquestes mesures i recomanacions tenen caràcter general i no exhaustiu i estan subjectes a les necessitats d'actualització que, en funció de l'evolució i grau de severitat de l'epidèmia de *COVID-19, foren establides per les autoritats sanitàries corresponents.

3. Mesures preventives específiques

Donada la naturalesa del sector de la construcció, on existeix relació i contacte entre els treballadors, proveïdors i col·laboradors al llarg de la jornada laboral, es fa necessari reforçar les mesures preventives del COVID-19, tant per a l'autoprotecció personal, com per a la de tots els agents involucrats i per a evitar la propagació d'aquest.

Considerant els mecanismes de transmissió i propagació del COVID-19, la resistència coneguda d'aquest als desinfectants, etc., els professionals del sector han de conèixer i implementar mesures eficaces i proporcionades d'autoprotecció i de bioseguretat.

Es tindran en consideració les següents prescripcions:

1. Es recomana la creació d'un grup de treball específic en el si de l'empresa que tinga com a objectiu desenvolupar un sistema ràpid d'implantació de les mesures. Tinga's en compte que aquestes pot ser actualitzades o ampliades en funció de com vaja evolucionant el grau de severitat de l'epidèmia de COVID-19.

Les seues principals funcions seran:

- Gestionar totes les contingències derivades per la situació del coronavirus en l'àmbit de l'empresa.
- Analitzar i aplicar els plans d'actuació que s'entenguen oportuns en funció de l'evolució del coronavirus.
- Comunicació i coordinació amb els professionals sanitaris d'un possible cas de coronavirus per a aplicar totes les mesures que resulten necessàries.

2. **Mantindre informats a tots els treballadors i seguir les recomanacions sanitàries generals i/o específiques que foren aplicables al cas.**

Alguns exemples d'aquestes formes de transmissió de la informació són:

- Cartells en les instal·lacions.
- Comunicats als empleats i clients.
- Imatges i vídeos informatius en les pantalles d'informació de les instal·lacions de les empreses.
- Missatges en les diferents pàgines web corporatives, aplicacions i missatges en xarxes socials.

Tots ells elaborats sobre la base de la informació oficial sobre l'episodi, i amb les recomanacions dels organismes competents.

3. Restringir les visites.
4. Establir torns de treball sense contacte entre grups i habilitar el teletreball sempre que siga possible.
5. Realitzar l'entrada i eixida de personal de manera escalonada, per torns per a evitar concentracions i que es perda les mesures de distanciament, que també han de ser aplicades al transport.
6. **Mesures de protecció individual de la plantilla a adoptar:**
 - Higiene de mans freqüent (rentada amb aigua i sabó o solucions a base d'alcohol), especialment després de contacte directe amb persones malaltes o el seu entorn; protegeix d'igual forma i ha de realitzar-se després d'estar en contacte amb secrecions respiratòries i objectes o materials contaminats
 - Ha de cobrir-se la boca i nas en tossir o esternudar amb un mocador d'un sol ús i tirar-lo en un contenidor de fem.
 - Si no es té mocador de paper ha de tossir o esternudar sobre el seu braç en l'angle intern del colze, amb el propòsit de no contaminar les mans.
 - Usar mocadors d'un sol ús, i tirar-los després del seu ús.
 - Si es presenten símptomes respiratoris, evitar el contacte pròxim (mantenint una distància d'un metre aproximadament) amb altres persones.
 - Evitar tocar-se els ulls, el nas i la boca, ja que les mans faciliten la transmissió.
 - No cal prendre precaucions especials amb els animals a Espanya, ni amb els aliments, per a evitar aquesta infecció.
 - Si pateix un accés de tos inesperat i es cobreix accidentalment amb la mà, evitar tocar-se els ulls, el nas o la boca.
 - Ha de llavar-se sovint les mans perquè accidentalment pot tindre contacte amb secrecions o superfícies contaminades amb secrecions.
 - Restringir al mínim el contacte físic.
 - Guardar una distància preventiva mínima de 1,5 metres en qualsevol contacte amb altres persones (reunions, trobades, menjars, descansos, etc.)
 - Augmentar l'espaiat dels treballadors, en tot moment, fins i tot en el transport.
 - Evitar concentracions de més de 10 persones.

- Evitar beure en fonts, llevat que s'utilitzen gots rebutjats després de cada ús.

Per a eixe fi han de disposar dels mitjans adequats a les peculiaritats del treball (exemple: dispensadors de solucions *hidroalcohólicas *virucidas eficaces, tovalloletes de paper d'un sol ús, bosses d'un sol ús per als residus, etc.).

7. Proporcionar **dispensadors de gel desinfectant** o sobre de *monodosi en les instal·lacions de cada empresa i obra així com mocadors de paper.
8. Quant a **actuacions de neteja i/o desinfecció** sobre edificis, material mòbil o llocs de treball es detallen a continuació les següents recomanacions:

Producte de neteja:

El producte a utilitzar en les tasques de desinfecció serà un producte virucida autoritzat pel Ministeri de Sanitat per a desinfecció de superfícies d'ús ambiental. A aquest efecte s'adjunta en un annex els productes *virucidas autoritzats a Espanya.

El Ministeri de Sanitat recull en un document tècnic les concentracions mínimes d'algunes substàncies actives que després de l'aplicació durant, almenys, un minut de contacte han evidenciat la inactivació del coronavirus:

- Hipoclorit sòdic al 0,1%
- Etanol al 62-71%
- Peròxid d'hidrogen al 0,5%

Els responsables de la prestació del servei de neteja, haurà d'apilar la quantitat suficient del producte indicat, EPI's adequats per a la seua aplicació (guants, màscares, etc.), alhora que la impartició si fora necessari dels cursos de formació necessaris per al personal, preceptius per a la realització de les tasques de neteja i desinfecció.

Procediment:

Totes les operacions hauran de realitzar-se amb guants d'un sol ús aptes per a l'aplicació del virucida.

De manera preventiva i amb caràcter general segons determine l'autoritat sanitària, mentre es mantinga l'alerta sanitària, es podran prendre mesures dirigides a minimitzar en la mesura del possible la transmissió de la infecció, intensificant la neteja de les zones d'ús comú, com a condícies, zones d'espera i descans, taquilles, vestuaris, així com elements del mobiliari d'ús manual.

Per als **elements susceptibles d'estar en contacte amb les persones** es realitzarà, almenys, **una neteja i desinfecció profunda al dia**.

Per a aquells elements d'ús manual (superfícies d'agarrar de la maquinària auxiliar, agafadors, baranes, escales de mà, passamans, poms, barres de subjecció, botonadures d'ascensor...) es recomana augmentar la freqüència diverses vegades al dia (per exemple canvi de torn). S'utilitzaran productes desinfectants específics encara que es troben a l'aire lliure.

Ha de disposar-se així mateix dels mitjans adequats (recipients, bosses d'un sol ús, etc.) per a la correcta eliminació dels residus, en principi assimilables a urbans.

En cas de detectar-se més zones crítiques s'inclouran en la planificació diària de neteja.

Quant a vehicles de l'obra:

- Amb caràcter general, la **freqüència** de neteja i desinfecció mínima ha d'establir-se en la finalització dels torns de treball (**com a mínim cada 24 hores**), però és necessari **incrementar eixa freqüència** i realitzar aquesta, de manera especial, davant qualsevol sospita de contaminació evident. Així mateix es recomana la neteja i desinfecció després de cada ús per part d'un operari diferent.
- **Neteja:** Centrar més l'atenció a desinfectar les superfícies i punts comuns al tacte, així com a retirar les deixalles, tot això en l'àmbit del que fins a aqueix moment era la neteja ordinària.

Es procedirà a l'aplicació de solució desinfectant als diferents elements i superfícies susceptibles de poder contindre presència del coronavirus: dispositius de conducció, seients, tapisseries, transpaletes, carretons elevadors, agafadors, comandaments d'obertura i uns altres.

En cas de detectar-se més zones crítiques s'inclouran en la planificació diària de neteja.

Les tècniques d'aquestes tasques de neteja (instal·lacions d'obra i vehicles) consistiran a aplicar una baieta de microfibra impregnada de la solució desinfectant sobre cadascun dels elements descrits, de manera que queden íntegrament banyats per la mateixa i sotmesos a la seua acció biocida.

S'ha d'assegurar en tot moment que la baieta es troba prou impregnada en producte desinfectant per a realitzar aquest procés de manera correcta i a més s'ha de realitzar de manera conscienciosa incidint en els elements descrits.

S'evita amb aquesta tècnica d'actuació la vaporització o propulsió aèria en espais tancats, seguint les instruccions de les autoritats sanitàries sobre aquest tema.

Precaucions per als netejadors:

- No s'ha de tocar amb els guants cap part del cos, en cas inevitable s'han de canviar els guants immediatament i llavar-se amb aigua i sabó les mans.
- Ha d'evitar-se el contacte directe entre les mans i qualsevol superfície que no continga la baieta o qualsevol material que entre en contacte amb el producte.
- Seguir les indicacions prescrites per a l'aplicació de cadascun dels productes virucidas autoritzats pel Ministeri de Sanitat.

9. Davant qualsevol presència de símptomes del COVID -19 (febre, dolors musculars, tos o dificultat per a respirar), avisar a l'ocupador per a seguir el protocol establert, deixar de treballar, tornar al domicili i telefonar al 900 300 555.

10. Mantindre's informat i seguir les recomanacions dels professionals sanitaris

11. Mantingue's informat sobre les últimes novetats en relació amb la COVID-19. Seguisca els consells del seu Centre de Salut, de la Conselleria de Sanitat (www.san.gva.es/) i del Ministeri de Sanitat (<https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludpublica/ccayes/alertasactual/ncov-china/ciudadania.htm>) o del seu ocupador sobre la manera de protegir-se a si mateix i als altres davant la COVID-19.